

Handling 2020 nr 122

Yttrande över motion av Agneta Kjaerbeck (SD) och Pernilla Börjesson (SD) om att begära ett utdrag ur belastningsregistret vid nyanställningar inom äldreomsorgen

Till Göteborgs kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

Den av Agneta Kjaerbeck och Pernilla Börjesson väckta motionen avslås.

Vid behandlingen av ärendet i kommunstyrelsen förekom skiljaktiga meningar:

Jörgen Fogelklou (SD) yrkade att motionen skulle tillstyrkas.

Helene Odenjung (L) och Marina Johansson (S) yrkade att motionen skulle avstyrkas.

Vid omröstning beträffande om motionen skulle tillstyrkas eller avstyrkas röstade Daniel Bernmar (V), Blerta Hoti (S), Helene Odenjung (L), Martin Wannholt (D), Karin Pleijel (MP), Hampus Magnusson (M), Marina Johansson (S), Grith Fjeldmose (V), Jessica Blixt (D), Emmyly Bönfors (C), Jonas Attenius (S) och ordföranden Axel Josefson (M) att motionen skulle avstyrkas.

Jörgen Fogelklou (SD) röstade för att motionen skulle tillstyrkas.

Kommunstyrelsen beslutade med tolv röster mot en att avstyrka motionen.

Elisabet Lann (KD) antecknade följande till protokollet: Om jag hade haft rätt att rösta hade jag röstat Ja.

Elisabet Lann (KD) antecknade som yttrande en skrivelse från den 17 april 2020.

Representanterna från D antecknade som yttrande en skrivelse från den 17 april 2020.

Göteborg den 22 april 2020
Göteborgs kommunstyrelse

Axel Josefson

Lina Isaksson

Yttrande

(D)

2020-04-17

Ärende nr 3.4

Yttrande angående – Motion av Agneta Kjaerbeck (SD) och Pernilla Börjesson (SD) om att begära ett utdrag ur belastningsregistret vid nyanställning inom äldreomsorgen

Vi delar motionens intentioner om behovet av att göra registerkontroll inför anställningar inom äldreomsorgen.

Idag finns enbart lagstöd för att genomföra registerkontroll inför anställningar som riktar sig till de som ska arbeta med barn. Det har även genomförts en utredning om ett förbud för att be arbetstagaren att själv ta ut registerutdrag (SOU2014:48) som sedan lett till ytterligare en utredning om möjlighet till belastningsregisterkontroll för fler än bara de som arbetar med barn.

Den senaste utredningen (SOU2019:19) *Belastningsregisterkontroll i arbetslivet – behovet av ett utökat författningsstöd* föreslår ny lagstiftning för att kontrollera inför anställning med skyddslösa. Lagstiftningen planeras träda i kraft 1 januari 2021.

Vi är positiva till att starta med registerkontroller i samband med att lagstödet finns på plats.

Yrkande
Särskilt yttrande
2020-04-17

(M, L, C)
(KD)
Ärende nr 3.4

Yrkande angående – om att begära ut ett utdrag ur belastningsregistret vid nyanställning inom äldreomsorgen

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Avslå motionen

Yrkandet

Som framgår av tjänsteutlåtandet saknas det i dagsläget lagstöd för att kräva utdrag ur belastningsregistret för personer som arbetar inom äldreomsorgen. Den möjlighet som finns är att på frivillig väg be den arbetssökande om ett utdrag. Det är också denna metod som tillämpas i de exemplifierade kommunerna som nämns i motionen. Det utdrag som begärs ut av den enskilde själv innehåller samtliga brott som man dömts för, även sådana brott som enbart medför böter, vilket skiljer sig mot de lagstadgade utdrag som finns inom exempelvis skolverksamheten som är begränsade till ett par brottsrubriceringar. Det är viktigt att en omsorgstagare ska känna sig trygg med stadens personal. Samtidigt är ett utdrag av integritetskänslig karaktär. Utan nationella bestämmelser om registerutdrag för personer som ska arbeta inom äldreomsorgen ökar risken för felaktigt urval och diskriminering på grunder som inte är relevant för att kunna avgöra om en individ är lämplig för en tjänst eller inte.

Det ska påpekas att den statliga utredningen SOU 2019:19 lämnat förslag på ny lag om registerkontroll av personal som utför vissa insatser i hemmet åt äldre personer eller personer med funktionsnedsättning. Lagförslaget innebär att samma förutsättningar för registerutdrag som idag gäller för verksamheter som innefattar arbete med barn. Detta betänkande bereds på regeringskansliet.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2020-02-24

Diarienummer 1320/19

Handläggare

Sofia Lindgren

Telefon: 031- 368 00 92

E-post: sofia.lindgren@stadshuset.goteborg.se

Motion av Agneta Kjaerbeck (SD) och Pernilla Börjesson (SD) om att begära ett utdrag ur belastningsregistret vid nyanställningar inom äldreomsorgen

Motionen

Motionärerna föreslår att Göteborgs Stad ska begära ett utdrag ur belastningsregistret i samband med nyanställningar inom äldreomsorgen och därefter var tredje år. Detta ska gälla samtliga medarbetare, både månadsavlönade och timavlönade. Motionärerna föreslår vidare att berörd nämnd får i uppdrag att utreda och verkställa motionen om ett krav på utdrag ur belastningsregistret för alla anställda inom äldreomsorgen.

Ärendet har remitterats till Göteborgs Stads pensionärsråd, SDN Centrum, SDN Norra Hisingen och SDN Östra Göteborg. Samtliga instanser har inkommit med svar.

Remissinstans	Tillstyrker/avstyrker	Anteckning
Göteborgs Stads pensionärsråd	Avstyrker	Avstyrker i avvaktan på ny lagstiftning
SDN Centrum	Avstyrker	
SDN Norra Hisingen	Avstyrker	Avstyrker i avvaktan på ny lagstiftning
SDN Östra Göteborg	Avstyrker	

Bedömning ur ekonomisk dimension

Utdrag ur belastningsregistret i samband med anställning innebär en viss administrativ kostnad för förvaltningen. Denna kostnad bedöms vara marginell.

Bedömning ur ekologisk dimension

Remissinstanserna har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Inom äldreomsorgen ges insatser till skyddslösa och utsatta grupper. Om en person, som har blivit dömd för brott som minskar dennes lämplighet att arbeta inom äldreomsorgen, får anställning i Göteborgs Stad kan detta innebära negativa konsekvenser för de omsorgstagare verksamheten är till för. En omsorgstagare ska kunna lita på och känna sig

trygg med den personal som har i uppdrag att erbjuda hjälp. Samtidigt påverkar ett beslut om utdrag ur belastningsregistret i samband med en anställning den enskilde som söker anställning inom äldreomsorgen i Göteborgs Stad. Ett sådant utdrag är av integritetskänsligt slag. Den avvägning som behöver göras inför att begära utdrag ur belastningsregistret är således en avvägning mellan skyddet för omsorgstagarna i äldreomsorgen och skyddet för den personliga integriteten för den som söker arbete.

Det saknas i nuläget lagstöd för att kontrollera utdrag ur belastningsregistret för anställda inom äldreomsorgen. Den möjlighet som finns är att, på frivillig väg, be arbetssökande om utdraget; Kontroll av egna uppgifter i belastningsregistret. Utan nationella bestämmelser om registerutdrag för personer som ska arbeta i äldreomsorgen ökar risken för felaktiga urval, missgynnande av personer som inte vill visa ett utdrag ur belastningsregistret och diskriminering. Arbetsgivare får ta del av information om arbetssökande som inte är relevant för att kunna avgöra om en individ är lämplig för en tjänst eller inte.

Bilagor

1. Motionen
2. Yttrande från Göteborgs Stads pensionärsråd
3. Protokollsutdrag SDN Centrum och tjänsteutlåtande SDN Centrum
4. Protokollsutdrag SDN Norra Hisingen och tjänsteutlåtande SDN Hisingen
5. Protokollsutdrag SDN Östra Göteborg och tjänsteutlåtande SDN Östra Göteborg

Beskrivning av ärendet

Uppgifter om den som har dömts eller på annat sätt lagförts för brott finns i det belastningsregister som förs av Polismyndigheten. För uppgifter i belastningsregistret gäller absolut sekretess. Uppgifter från belastningsregistret får därför endast lämnas ut med stöd av bestämmelser som bryter sekretessen. I lag (1998:620) om belastningsregister finns bestämmelser som ger den enskilde rätt att få del av uppgifter ur belastningsregistret om sig själv.

Ett utdrag för att kontrollera egna uppgifter i belastningsregistret inkluderar alla brott, även sådana brott som enbart medfört böter. På Polisens hemsida står det att utdrag för att kontrollera egna uppgifter i belastningsregistret inte är avsett för arbetsgivare, utan är ett utdrag som ska användas om en individ själv vill kontrollera sina uppgifter i belastningsregistret.

Bestämmelser som föreskriver en skyldighet för arbetsgivaren att kontrollera en arbetssökandes belastningsregister finns för olika verksamheter, bland annat sådan verksamhet som innefattar arbete med barn: skolverksamhet, verksamhet som utför stöd- och serviceinsatser åt barn med funktionshinder och verksamhet avseende boenden som tar emot barn. Arbetsgivare som inte omfattas av den författningsreglerade registerkontrollen har inte någon uttrycklig rätt enligt lag att begära att en arbetssökande eller en arbetstagare visar upp ett belastningsregisterutdrag inför eller under en anställning. Avsaknaden av en sådan reglering innebär dock inte att det är förbjudet för arbetsgivaren att begära att en arbetssökande eller en arbetstagare själv begär ett utdrag ur belastningsregistret i syfte att visa det för arbetsgivaren. Utdragen begärs i dessa fall med stöd av den rätt till insyn i belastningsregistret som tillkommer den enskilde.

I den statliga utredningen om registerutdrag i arbetslivet (SOU 2014:48) föreslogs ett generellt förbud mot att arbetsgivare begär att arbetstagare ska uppvisa eller överlämna ett utdrag ur belastningsregistret, om inte begäran har stöd i lag eller författning meddelad med stöd av lag. Merparten av remissinstanserna var positiva till utredningens förslag om ett förbud mot registerkontroll i arbetslivet, men vissa instanser framförde att förslaget medförde behov av att för vissa aktörer utöka författningsstödet för registerkontroll. Därför tillsattes utredningen om belastningsregisterkontroll i arbetslivet - behovet av ett utökat författningsstöd (SOU 2019:19).

SOU 2019:19 presenterades den 29 april 2019. I utredningen föreslogs bland annat en ny lag som innehåller bestämmelser om registerkontroll av den som erbjuds anställning för att utföra vård- och omsorgsinsatser i hemmet åt äldre personer eller personer med funktionsnedsättning. Detta mot bakgrund av att det inom vård och omsorg utförs insatser åt skyddslösa och utsatta grupper, till exempel äldre personer och personer med funktionsnedsättning. I utredningen beskrivs att behovet av skydd är som allra störst när vården eller omsorgen utförs i den enskildes hem, eftersom det då saknas nämnvärd insyn och kontroll. Särskilda krav måste därför ställas på sådan personal som utför vård och omsorg i hemmet åt äldre personer och personer med funktionsnedsättning, i syfte att ge vård- och omsorgstagarna ökad trygghet och motverka att de utsätts för brott och kränkande behandling i sitt eget hem och sin privata sfär.

Lagförslaget omfattar möjlighet till registerkontroll av den som erbjuds anställning, inte registerkontroll under pågående anställning. Det är samma förutsättningar för registerutdrag som idag gäller för verksamheter som innefattar arbete med barn.

Stadsledningskontoret

Remissinstanserna ställer sig positiva till möjligheten att begära utdrag ur belastningsregistret av arbetssökande inför anställning inom äldreomsorgen i Göteborgs Stad. Remissinstanserna föreslår dock att Göteborgs Stad inte föregår lagstiftaren utan inväntar lagreglering på området.

Den statliga utredningen SOU 2019:19 skickades ut på remiss med sista svarsdag den 20 september 2019. Det lagförslag som utredningen förespråkat, lag om registerkontroll av personal som utför vissa insatser i hemmet åt äldre personer eller personer med funktionsnedsättning, föreslås träda i kraft den 1 januari 2021. Stadsledningskontoret har den 28 februari 2020 varit i kontakt med Arbetsmarknadsdepartementet gällande tidsplan för hantering av ärendet. Betänkandet bereds inom regeringskansliet. Det finns inte några besked att lämna om eventuell tidsplan eller om regeringen avser att gå vidare med några av förslagen som presenterats.

Tina Liljedahl Scheel

HR-Direktör

Eva Hessman

Stadsdirektör

Handling 2019 nr 239

Motion av Agneta Kjaerbeck (SD) och Pernilla Börjesson (SD) om att begära ett utdrag ur belastningsregistret vid nyanställningar inom äldreomsorgen

Inom förskola, grundskola, fritidshem eller annan pedagogisk verksamhet krävs alltid ett registerutdrag innan en person kan anställas eller anlitas. Så även inom LSS (jobb på hem för vård eller boende av barn) och HVB-hem. Inför varje anställning sker en obligatorisk registerkontroll, där man hämtar ett begränsat utdrag som endast omfattar vissa typer av brott, tex misshandel (9§ lagen om belastningsregister).

För att bli anställd inom äldreomsorgen i Göteborgs stad krävs idag ingen kontroll från belastningsregistret. Det finner vi Sverigedemokrater ytterst anmärkningsvärt. Vi måste självklart ställa samma krav på all personal som kommer i kontakt med brukare inom äldreomsorgen, oavsett om det handlar om vår egen tillsvidareanställda personal, vikarier i vår verksamhet eller personal hos de privata utförarna.

Vård- och äldrenämnden i både Borås¹ och Lund² har beslutat att personal som ska jobba direkt med brukarna inom äldreomsorgen ska lämna utdrag ur belastningsregister i samband med en anställning, på liknande vis som i exempelvis skolan. Därför finns det ingen anledning till att vi i Göteborg inte kan besluta om och göra detsamma.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige föreslås besluta:

- **Att:** berörd nämnd får i uppdrag att utreda och verkställa motionen om ett krav på utdrag ur belastningsregistret för alla anställda inom äldreomsorgen.
- **Att:** det alltid ska säkerställas ett utdrag ur belastningsregistret i samband med nyanställningar inom äldreomsorgen och därefter var tredje år. Detta ska gälla både ordinarie vårdpersonal och timanställda.

Agneta Kjaerbeck (SD)

Pernilla Börjesson (SD)

¹ <https://ssil.today/utdrag-ur-belastningsregister-kravs-inom-aldreomsorgen-111029/nyhet.html>

² <https://www.sydsvenskan.se/2019-10-24/lunds-kommun-ska-krava-utdrag-ur-brottsregister-for>

2020-01-30

Yttrande – Motion av Agneta Kjaerbeck (SD) och Pernilla Börjesson (SD) om att begära ett utdrag ur belastningsregistret vid nyanställningar inom äldreomsorgen

Beslut

Göteborgs Stads Pensionärsråd delar motionärernas uppfattning att det skulle vara bra med utdrag från belastningsregistret vid anställning av personal inom äldreomsorgen.

En utredning (SOU 2019:19) lämnar förslag om ett utökat författningsstöd för registerkontroll i arbetslivet och inbegriper bl a offentliga och enskilda aktörer som utför vård- och omsorgsinsatser i hemmet åt äldre personer. Göteborgs Stads Pensionärsråd förslår att man avvaktar eventuell lagstiftning inom området.

Remissen

Motionärerna menar att samma krav gällande utdrag ur belastningsregistret måste ställas på personal som kommer i kontakt med brukare inom äldreomsorgen, som ställs på personal som anställs inom förskola, grundskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Motionärerna föreslår därför att berörd nämnd får i uppdrag att utreda och verkställa motionen om ett krav på utdrag ur belastningsregistret för alla anställda inom äldreomsorgen

Motionärerna föreslår också att det alltid ska säkerställas ett utdrag ur belastningsregistret i samband med nyanställningar inom äldreomsorgen och därefter vart tredje år. Detta ska gälla både ordinarie vårdpersonal och timanställda.

Kommentarer

Rådet vill framhäva att trygghet och säkerhet för äldre brukare är en viktig kvalitetsfråga. Precis som inom idrottsrörelsen där unga människor är beroende av tränare och instruktörer, är äldre personer beroende av stöd och omsorg från personal. Som brukare behöver man kunna lita på och känna sig trygg med den personal som har i uppdrag att erbjuda hjälp.

Samtidigt behöver man tänka på vilka volymer och vilka administrativa resurser ett sådant beslut skulle medföra och göra anspråk på. En annan aspekt är den enskilde individens integritet och skydd, sett ur ett medarbetarperspektiv.

GÖTEBORGS STADS PENSIONÄRSRÅD
goteborgs.stad.pensionarsradet@goteborg.se

§ 42

Svar på remiss av motion från Agneta Kjaerbeck (SD) och Pernilla Börjesson (SD) om att begära ett utdrag ur belastningsregistret vid nyanställningar inom äldreomsorgen

diarienummer N134-0830/19

Beslut

Stadsdelsnämnden Centrum avstyrker motionen från Agneta Kjaerbeck (SD) och Pernilla Börjesson (SD) om att begära ett utdrag ur belastningsregistret vid nyanställningar inom äldreomsorgen.

Sammanfattning

I en motion till kommunfullmäktige föreslår motionärerna Agneta Kjaerbeck (SD) och Pernilla Börjesson (SD) att all personal inom äldreomsorgen ska lämna utdrag ur belastningsregister i samband med en anställning. Därefter vill motionärerna att registerutdraget ska förnyas och visas upp var tredje år.

Handling/ar

Stadsdelsförvaltningen Centrums tjänsteutlåtande, 2020-02-11

Motion från Agneta Kjaerbeck (SD) och Pernilla Börjesson (SD) om att begära ett utdrag ur belastningsregistret vid nyanställningar inom äldreomsorgen

Yrkanden

Rasmus Ragnarsson (SD) yrkar att nämnden tillstyrker motionen från Agneta Kjaerbeck (SD) och Pernilla Börjesson (SD) om att begära ett utdrag ur belastningsregistret vid nyanställningar inom äldreomsorgen.

Mattias Tykesson (M) och Britt Olsson (M) yrkar avslag på Rasmus Ragnarssons (SD) yrkande och bifall till förvaltningens tjänsteutlåtande om att nämnden avstyrker motionen från Agneta Kjaerbeck (SD) och Pernilla Börjesson (SD) om att begära ett utdrag ur belastningsregistret vid nyanställningar inom äldreomsorgen.

Proposition

Ordförande Kent Vahlén (L) finner att det finns två förslag till beslut, det vill säga Rasmus Ragnarsson (SD) yrkande om att nämnden tillstyrker motionen och Mattias Tykessons (M) m.fl. yrkande om att nämnden avstyrker motionen. Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar att avstyrka motionen.

Omröstning begärs och verkställs.

Omröstning

Ja-röst innebär att avstyrka motionen.

Nej-röst innebär att tillstyrka motionen.

Ja-röster lämnas av: Mattias Tykesson (M), Aslan Akbas (S), Alice Vernersson (V), Azar Hedemalm (MP), Lisen Kindbom (S), Britt Olsson (M), Matilda Skön (FI) och Kent Vahlén (L).

Nej-röster lämnas av: Torkel Bergström (D), Klas Eriksson (D) och Rasmus Ragnarsson (SD).

Ordföranden finner att stadsdelsnämnden med 8 ja-röster samt 3 nej-röster beslutar att avstyrka motionen.

Reservation/er

Rasmus Ragnarsson (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Justering

Tisdag den 25 februari 2020 Skånegatan 9A

Rätt utdraget intygar i tjänsten
Jenni Hermansson, sekreterare

Kent Vahlén (L), ordförande

Matilda Skön (FI), justerare

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2019-02-11

Diarienummer N134-0830/19

Handläggare

Patricia Olesen/Centrum/GBGStad

Telefon: 031-3657930

E-post: patricia.olesen@centrum.goteborg.se

Svar på remiss av motion från Agneta Kjaerbeck (SD) och Pernilla Börjesson (SD) om att begära registerutdrag vid nyanställningar inom äldreomsorgen

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden Centrum avstyrker motionen från Agneta Kjaerbeck (SD) och Pernilla Börjesson (SD) om att begära ett utdrag ur belastningsregistret vid nyanställningar inom äldreomsorgen

Sammanfattning

I en motion till kommunfullmäktige föreslår motionärerna Agneta Kjaerbeck (SD) och Pernilla Börjesson (SD) att all personal inom äldreomsorgen ska lämna utdrag ur belastningsregister i samband med en anställning. Därefter vill Sverigedemokraterna att registerutdraget ska förnyas och visas upp var tredje år.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen/bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Ett beslut om att all personal inom äldreomsorgen ska lämna utdrag ur belastningsregister i samband med en anställning påverkar den enskilde som söker anställning inom äldreomsorgen i Göteborgs stad. Den enskilde som är i arbetsför ålder och som kan komma att söka anställning är i ålder mellan 16 - 67 år.

Samverkan

Information i ärendet lämnades i förvaltningens samverkansgrupp den 19 februari 2020.

Bilagor

Motion av Agneta Kjaerbeck (SD) och Pernilla Börjesson (SD) om att begära ett utdrag ur belastningsregistret vid nyanställningar inom äldreomsorgen, Handling 2019 nr 239.

Ärendet

Stadsdelsnämnden Centrum har fått en motion från Agneta Kjaerbeck (SD) och Pernilla Börjesson (SD) om att begära ett utdrag ur belastningsregistret vid nyanställningar inom äldreomsorgen på remiss. Nämnden ska yttra sig över motionen senast den 28 februari 2020.

Beskrivning av ärendet

I en motion till kommunfullmäktige föreslår motionärerna Agneta Kjaerbeck (SD) och Pernilla Börjesson (SD) att ett utdrag ur belastningsregistret ska begäras vid nyanställningar inom äldreomsorgen. Motionärerna föreslår närmare att kommunfullmäktige beslutar att:

1. Berörd nämnd får i uppdrag att utreda och verkställa motionen om ett krav på utdrag ur belastningsregistret för alla anställda inom äldreomsorgen.
2. Berörd nämnd får i uppdrag att säkerställa att det alltid tas ett utdrag ur belastningsregistret i samband med nyanställningar inom äldreomsorgen och därefter var tredje år. Detta ska gälla både ordinarie vårdpersonal och timanställda.

Motionärerna beskriver att Vård- och äldrenämnden i både Borås¹ och Lund² har beslutat att personal som ska jobba direkt med brukarna inom äldreomsorgen ska lämna utdrag ur belastningsregister i samband med en anställning, på liknande vis som i exempelvis skolan. Därför ser motionärerna att Göteborg Stad kan besluta om och göra detsamma. Vidare beskriver motionärerna att begäran om ett utdrag ur belastningsregistret innebär att samma krav ställs på personal som kommer i kontakt med brukare inom äldreomsorgen som för personal inom förskola, grundskola, fritidshem eller annan pedagogisk verksamhet.

Olika typer av registerutdrag

Det finns idag två olika sätt att som individ begära ut information om vad som står om sig själv i belastningsregistret.

Registerutdrag med stöd av 9§ lagen om belastningsregister

Ett belastningsregister, även kallat misstankeregistret, innehåller uppgifter om den som har fått påföljder för brott och/eller som är skäligen misstänkt för brott. De register som det idag finns lagstöd för arbetsgivare att begära belastningsregister från arbetstagare, är begränsade till ett par brottsrubriceringar.

Följande registerutdrag finns att begära ut från Polismyndigheten:

- enligt bestämmelser i skollagen (2010:800)
- enligt bestämmelser i lagen (2007:171) om registerkontroll av personal vid vissa boenden som tar emot barn
- enligt bestämmelser i lagen (2010:479) om registerkontroll av personal som utför vissa insatser åt barn med funktionshinder

¹ <https://ssil.today/utdrag-ur-belastningsregister-kravs-inom-aldreomsorgen-111029/nyhet.html>

² <https://www.sydsvenskan.se/2019-10-24/lunds-kommun-ska-krava-utdrag-ur-brottsregister-for>

- enligt bestämmelser i lagen (2013:852) om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn.

Kontroll av egna uppgifter i belastningsregistret (442.3) ³

Ett utdrag för att kontrollera egna uppgifter i belastningsregistret inkluderar alla brott man dömts för, även sådana brott som enbart medfört böter. På Polisens hemsida står det att utdrag för att kontrollera egna uppgifter i belastningsregistret inte ska visas upp för arbetsgivare, utan det är ett utdrag som ska användas om en individ själv vill kontrollera sina uppgifter i belastningsregistret.

På Polisens hemsida kan man vidare läsa att det inte finns något förbud mot att arbetsgivaren begär belastningsregisterutdrag från arbetssökande för annan typ av arbete än de som det finns lagstöd för. Det finns heller inte ett förbud för en arbetsgivare att låta en arbetssökande visa upp utdraget, kontroll av egna uppgifter i belastningsregistret.

Tillämpning av registerutdrag

För att bli anställd inom äldreomsorgen i Göteborgs Stad krävs idag ingen kontroll av belastningsregistret. Inom förskola, grundskola, fritidshem eller annan pedagogisk verksamhet krävs däremot alltid ett registerutdrag innan en person kan anställas eller anlitas. Detta gäller också inom LSS (jobb på hem för vård eller boende av barn) och HVB-hem.

I kontakt med Vård- och omsorgsförvaltningen i Lunds kommun framkommer att de nyttjar de sökandes lagstadgade rätt att ta reda på vad som står om dem i belastningsregistret. Det registerutdrag som den sökande visar upp är Kontroll av egna uppgifter i belastningsregistret (442.3) ⁴. Samma svar framkommer i kontakt med Vård- och äldreförvaltningen i Borås stad. Förvaltningen i Borås stad säger vidare att man har sett vissa problem med att den sökande får visa upp allt som står där och inte enbart det som står där med exempelvis stöd av lagstiftning såsom finns i skolverksamhet.

Förvaltningens/bolagets bedömning

Det saknas i nuläget lagstöd för att kontrollera utdrag ur belastningsregistret för personer som arbetar inom äldreomsorgen. Den möjlighet som finns är att, på frivillig väg, be arbetssökande om utdraget; Kontroll av egna uppgifter i belastningsregistret. Sveriges kommuner och regioner har rekommenderat riksdag och regering att ta fram ett gemensamt sätt att hantera registerutdrag vid anställning i äldreomsorgen. Utan nationella bestämmelser om registerutdrag för personer som ska arbeta i äldreomsorgen ökar risken för felaktiga urval och diskriminering. Med nuvarande arbetssätt är många personer involverade i en rekryteringsprocess vilket ökar risken för felanvändning av utdragen kopplat till bland annat diskrimineringslagstiftning. Arbetsgivare får ta del av information om arbetssökande som inte är relevant för att kunna avgöra om en individ är lämplig för en tjänst eller ej. Exempel på det kan vara att man som arbetsgivare kan välja att missgynna sökande som inte vill visa upp ett utdrag ur belastningsregistret. En annan aspekt är att risken för indirekt diskriminering ökar om en arbetsgivare väljer att göra urval av kandidater baserat på vad som framkommer i ett utdrag från belastningsregistret.

³ [Kontroll av egna uppgifter i belastningsregistret \(442.3\)](#)

⁴ [Kontroll av egna uppgifter i belastningsregistret \(442.3\)](#)

Förvaltningen anser att motionen ska avstyrkas med hänvisning att det inte finns lagstöd eller nationella riktlinjer för utdrag ur belastningsregistret kopplat till anställningar i äldreomsorgen.

Babbs Edberg

Stadsdelsdirektör

Lotta Milleskog

Chef HR kansli kommunikation

§ 46 N140-0642/19

Yttrande på motion avseende att begära utdrag ur belastningsregistret vid nyanställningar inom äldreomsorgen, Dnr 1320/19

Beslut

1. Stadsdelsnämnden Norra Hisingen avstyrker motionens förslag i avvaktan på ny lagstiftning inom området.
2. Stadsdelsnämnden Norra Hisingen översänder tjänsteutlåtandet som sitt eget yttrande till kommunstyrelsen.
3. Stadsdelsnämnden Norra Hisingen förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Ärende

Stadsdelsnämnden har ombetts att yttra sig om en motion från kommunfullmäktige om att begära utdrag ur belastningsregistret vid nyanställningar inom äldreomsorgen. Svaret ska lämnas till kommunstyrelsen senast den 28 februari 2020.

Handlingar

1. Tjänsteutlåtande Remissvar avseende motion om att begära ett utdrag ur belastningsregistret vid nyanställningar inom äldreomsorgen, daterat 2020-01-29
2. Bilaga 1 *Motion av Agneta Kjaerbeck (SD) och Pernilla Börjesson (SD) om att begära ett utdrag ur belastningsregistret vid nyanställningar inom äldreomsorgen, Dnr 1320/19*

Dag för justering

2020-02-25

Vid protokollet

Sekreterare

Anna Kristoffersen

Ordförande

Jens Adamik (L)

Justerande

Mikael Wallgren (V)

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2020-01-29

Diarienummer N140-0642/19

Handläggare: Cecilia Jaruta

Telefon: 031-366 83 57

E-post: cecilia.jaruta@norrahisingen.goteborg.se

Remissvar avseende motion om att begära ett utdrag ur belastningsregistret vid nyanställningar inom äldreomsorgen

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden Norra Hisingen avstyrker motionens förslag i avvaktan på ny lagstiftning inom området.
2. Stadsdelsnämnden Norra Hisingen översänder tjänsteutlåtandet som sitt eget yttrande till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har ombetts att yttra sig om en motion från kommunfullmäktige avseende begäran om utdrag ur belastningsregistret vid nyanställningar inom äldreomsorgen.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget i motionen om att begära utdrag ur belastningsregistret vid nyanställningar inom äldreomsorgen för att säkerställa trygghet för vård- och omsorgstagarna och föreslår att kravet även ska gälla vid anställningar av personal som arbetar med personer med funktionsnedsättning. Det saknas dock i dagsläget författningsstöd för registerkontroll av den personal som utför vården eller omsorgen. I väntan på ny lagstiftning på området bedömer förvaltningen att äldreomsorgen i Göteborgs stad inte ska föregå lagstiftaren och föreslår därför att motionen ska avstyrkas.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Utdrag ur belastningsregistret innebär en viss administrativ kostnad för förvaltningen. Denna kostnad bedöms vara marginell.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Vård- och omsorgsverksamheter som utför insatser åt äldre personer och personer med funktionsnedsättning arbetar med skyddslösa och utsatta grupper. Om personer som har blivit dömda för brott som minskar deras lämplighet att arbeta med dessa grupper får anställning får detta negativa konsekvenser för dem verksamheten är till för.

Nuvarande lagstiftning kring arbetsgivarens skyldighet respektive rätt att begära utdrag ur belastningsregistret utgår från barnens rättigheter till trygghet. Utifrån ett barnperspektiv

skulle en begäran om registerutdrag för vård- och omsorgsverksamheter som utför insatser åt äldre personer och personer med funktionsnedsättning vara ett ytterligare skydd för de barn som befinner sig kring de äldre eller personerna med funktionsnedsättning.

Att kontrollera uppgifter i belastningsregister före anställning är dock en avvägning mellan att skydda den verksamheten är till för och skyddet för den personliga integriteten för den arbetssökande.

Samverkan

Information i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) 2020-02-19

Bilagor

Bilaga 1 *Motion av Agneta Kjaerbeck (SD) och Pernilla Börjesson (SD) om att begära ett utdrag ur belastningsregistret vid nyanställningar inom äldreomsorgen, Dnr 1320/19*

Beslutet ska skickas till:

Kommunstyrelsen

Ärendet

Stadsdelsnämnden har ombetts att yttra sig om en motion från kommunfullmäktige om att begära utdrag ur belastningsregistret vid nyanställningar inom äldreomsorgen. Svaret ska lämnas till kommunstyrelsen senast den 28 februari 2020.

Beskrivning av ärendet

Stadsdelsnämnden har ombetts att yttra sig om en motion från kommunfullmäktige avseende begäran om utdrag ur belastningsregistret vid nyanställningar inom äldreomsorgen.

Motionen belyser att det idag inte finns någon kontroll från belastningsregistret för att bli anställd inom äldreomsorgen i Göteborgs stad. I motionen föreslås därför att 1) berörd nämnd får i uppdrag att utreda och verkställa krav på utdrag ur belastningsregistret för alla anställda inom äldreomsorgen, 2) detta ska ske i samband med nyanställningar och därefter var tredje år för både ordinarie vårdpersonal och timanställda.

Nedan följer ett resonemang kring förslaget i motionen utifrån olika aspekter.

Skydd för den enskilde

Vård- och omsorgsverksamheter som utför insatser åt äldre personer och personer med funktionsnedsättning arbetar båda med skyddslösa och utsatta grupper. Behovet av skydd är som störst när vården eller omsorgen utförs i den enskildes hem, eftersom det då saknas insyn och kontroll. Arbetsgivaren måste säkerställa trygghet för vård- och omsorgstagarna och motverka att de utsätts för brott och kränkande behandling. Särskilda krav behöver därför ställas på personal som utför vård och omsorg. Ur denna aspekt är det därför rimligt att arbetsgivaren begär utdrag ur belastningsregistret vid anställning av personal i vård- och omsorgsverksamheter som utför insatser åt äldre personer *och* personer med funktionsnedsättning. Detta bör gälla legitimerad personal inom hemsjukvården, omsorgspersonal samt studenter och praktikanter inför verksamhetsförlagd utbildning.

Skydd för den arbetssökande

Att begära utdrag ur belastningsregistret påverkar den arbetssökandes integritet eftersom de uppgifter som finns i belastningsregistret är av integritetskänslig art. Därför är det viktigt att en eventuell kontroll sker i dialog med den arbetssökande, att dokumentationen av kontrollen endast är en anteckning av att kontroll har utförts samt att utdraget är begränsat till brott som är av betydelse för prövningen. Detta för att värna den arbetssökandes personliga integritet så långt det är möjligt.

Det rättsliga läget

Uppgifter om den som har dömts för brott finns i belastningsregistret som förs av Polismyndigheten. För uppgifter i registret gäller absolut sekretess.

Vissa begränsade delar av arbetsmarknaden omfattas av lagstiftning som ger arbetsgivare rätt att ta del av uppgifter ur belastningsregistret vid beslut om anställning, exempelvis gymnasieskola, gymnasiesärskola eller uppdragsgivare åt ideella föreningar. I vissa fall går denna reglering längre så att arbetsgivaren är skyldig att göra en sådan kontroll, exempelvis för arbete inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnomsorg.

Arbetsgivare som inte omfattas av den lagreglerade registerkontrollen kan dock begära att en arbetssökande själv hämtar in ett utdrag ur belastningsregistret för att visa detta för arbetsgivaren vid anställning. Då begärs utdraget utifrån varje persons rätt till insyn i sitt eget belastningsregister. Detta är en utveckling som har ökat de senaste åren och står egentligen i strid med lagstiftarens intention kring enskildas rätt till insyn i belastningsregistret.

I den statliga offentliga utredningen om registerutdrag i arbetslivet (SOU 2014:48) föreslogs ett skadeståndssanktionerat generellt förbud mot att arbetsgivare begär utdrag ur belastningsregistret vid anställning, om inte begäran har stöd i lag. Samtidigt lyftes behovet av ett utökat författningsstöd för registerkontroll för vissa arbetsgivare.

En ny utredning (SOU 2019:19) tillsattes för att utreda behovet av ett utökat författningsstöd för vissa arbetsgivare att få tillgång till uppgifter ur belastningsregistret vid beslut om anställning, däribland arbetsgivare inom vård- och omsorgsverksamheter som utför insatser åt äldre personer och personer med funktionsnedsättning. Utredningen publicerades den 29 april 2019 och föreslog ett sådant författningsstöd. Lagförslaget föreslås träda i kraft den 1 januari 2021.

Sammanfattningsvis, två utredningar föreslår ett generellt förbud mot registerkontroll men en utökad rätt för vissa arbetsgivare att få tillgång till uppgifter ur belastningsregistret. Under hösten 2019 har utredningens förslag till lagändring varit ute på remiss. Ur denna aspekt bör förvaltningen inte föregå lagstiftaren utan invänta om förslag till författningsförändringar träder i kraft.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen är i grunden positiv till att begära utdrag ur belastningsregistret vid nyanställningar inom äldreomsorgen för att säkerställa trygghet för vård- och omsorgstagarna och föreslår att kravet även ska gälla vid anställningar av personal som arbetar med personer med funktionsnedsättning. Det saknas dock i dagsläget författningsstöd för registerkontroll av den personal som utför vården eller omsorgen. I väntan på ny lagstiftning på området bedömer förvaltningen att äldreomsorgen i Göteborgs stad inte ska föregå lagstiftaren.

Stadsdelsnämnden Norra Hisingen avstyrker motionen i väntan på ny lagstiftning inom området.

Camilla Blomqvist

Sandra Hulthén Johansson

Stadsdelsdirektör

Sektorschef äldreomsorg samt hälso- och sjukvård

Motion av Agneta Kjaerbeck (SD) och Pernilla Börjesson (SD) om att begära ett utdrag ur belastningsregistret vid nyanställningar inom äldreomsorgen

§ 92, N132-0951/19

Ärendet

En motion har inlämnats till kommunfullmäktige av Agneta Kjaerbeck (SD) och Pernilla Börjesson (SD) om att begära ett utdrag ur belastningsregistret vid nyanställningar inom äldreomsorgen och därefter vart tredje år för både ordinarie vårdpersonal och timanställda. Kommunstyrelsen har skickat motionen på remiss och nämnden skulle ha yttrat sig över motionen senast den 28 februari 2020 men på grund av försening i handläggningen har Stadsdelsnämnden fått anstånd med sitt remissvar till den 25 mars 2020.

Handling

Förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2020-03-05.

Yrkande

Christian Abrahamsson (SD) yrkar bifall till motionens intentioner och avslag på förvaltningens förslag.

Peter Mattiasson (M) yrkar bifall på förvaltningens förslag.

Proposition

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag och Christian Abrahamssons yrkande och finner att stadsdelsnämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Beslut

1. Stadsdelsnämnden Östra Göteborg beslutar att avstyrka motionen.
2. Stadsdelsnämnden förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Reservation

Christian Abrahamsson (SD) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Protokollsanteckning

Jonas Stenberg (D) anmäler följande protokollsanteckning från D, M och L:
En ny utredning (SOU 2019:19) tillsattes för att utreda behovet av ett utökat författningsstöd för vissa arbetsgivare att få tillgång till uppgifter ur belastningsregistret vid beslut om anställning, däribland arbetsgivare inom vård- och omsorgsverksamheter som utför insatser åt äldre personer och personer med funktionsnedsättning. Utredningen publicerades den 29 april 2019 och föreslog ett sådant författningsstöd. Lagförslaget föreslås träda i kraft den 1 januari 2021.

Expedieras

Stadsledningskontoret

Dag för justering

2020-03-24

Vid protokollet

Sekreterare

Annika Funkqvist

Ordförande

Peter Mattiasson

Justerande

Stina Sewén

Vid protokollet

Annika Funkqvist

Rätt utdraget intygar i tjänsten

Joakim Barkström
Registrator

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2020-03-05

Diarienummer N132-0951/19

Handläggare

Annika Funkqvist, Marie Skoglund, Susanna Vilcek

Telefon: 031-365 40 05

E-post: susanna.vilcek@ostra.goteborg.se

Svar på remiss av motion från Agneta Kjaerbeck (SD) och Pernilla Börjesson (SD) om att begära registerutdrag vid nyanställningar inom äldreomsorgen

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden Östra Göteborg avstyrker motionen från Agneta Kjaerbeck (SD) och Pernilla Börjesson (SD) om att begära ett utdrag ur belastningsregistret vid nyanställningar inom äldreomsorgen och därefter vart tredje år för både ordinarie vårdpersonal och timanställda.

Ärendet

Stadsdelsnämnden Östra Göteborg har mottagit en motion på remiss via Kommunfullmäktige från Agneta Kjaerbeck (SD) och Pernilla Börjesson (SD) om att begära ett utdrag ur belastningsregistret vid nyanställningar inom äldreomsorgen och därefter vart tredje år för både ordinarie vårdpersonal och timanställda. Nämnden skulle ha yttrat sig över motionen senast den 28 februari 2020 men på grund av försening i handläggningen kommer den istället att tas upp på stadsdelsnämndens möte den 25 mars 2020, vilket är avstämt med och godkänt av Stadsledningskontoret.

Bakgrund

I en motion till kommunfullmäktige föreslår motionärerna Agneta Kjaerbeck (SD) och Pernilla Börjesson (SD) att ett utdrag ur belastningsregistret ska begäras vid nyanställningar inom äldreomsorgen och därefter vart tredje år för både ordinarie vårdpersonal och timanställda. Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige beslutar att:

1. Berörd nämnd får i uppdrag att utreda och verkställa motionen om ett krav på utdrag ur belastningsregistret för alla anställda inom äldreomsorgen.
2. Berörd nämnd får i uppdrag att säkerställa att det alltid tas ett utdrag ur belastningsregistret i samband med nyanställningar inom äldreomsorgen och därefter var tredje år. Detta ska gälla både ordinarie vårdpersonal och timanställda.

Motionärerna beskriver att Vård- och äldrenämnden i både Borås och Lund har beslutat att personal som ska jobba direkt med brukarna inom äldreomsorgen ska lämna utdrag ur belastningsregister i samband med en anställning, på liknande vis som i exempelvis skolan. Därför ser motionärerna att Göteborg Stad kan besluta om och göra detsamma. Vidare beskriver motionärerna att begäran om ett utdrag ur belastningsregistret innebär att samma krav ställs på personal som kommer i kontakt med brukare inom

äldreomsorgen som för personal inom förskola, grundskola, fritidshem eller annan pedagogisk verksamhet.

Olika typer av registerutdrag

Den som erbjuds en anställning i staten, en kommun, ett landsting, ett företag eller en organisation ska, om arbetet innebär direkt och regelbunden kontakt med barn, på begäran av den som erbjuder anställningen visa upp ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister. Det saknas i nuläget lagstöd för att kräva utdrag ur belastningsregistret för personer som arbetar inom äldreomsorgen. Däremot kan den arbetssökande välja att frivilligt visa upp ett utdrag för arbetsgivare.

Det finns olika sätt för en individ att begära ut information om vad som står om en själv i belastningsregistret. De register som det idag finns lagstöd för arbetsgivare att begära belastningsregister från arbetstagare, är begränsade till ett par brottsrubriceringar. Om en individ begär ett utdrag för att kontrollera sina egna uppgifter i belastningsregistret inkluderar detta alla brott personen dömts för, även sådana brott som enbart medfört böter.

Tillämpning av registerutdrag

För att bli anställd inom äldreomsorgen i Göteborgs Stad krävs det idag ingen kontroll av belastningsregistret. Inom förskola, grundskola, fritidshem eller annan pedagogisk verksamhet krävs däremot alltid ett registerutdrag innan en person kan anställas eller anlitas. Detta gäller också inom LSS (jobb på hem för vård eller boende av barn) och HVB-hem.

När handläggare inom Göteborgs stad kontaktat Vård- och omsorgsförvaltningen i Lunds kommun framkommer att de nyttjar de sökandes lagstadgade rätt att ta reda på vad som står om dem i belastningsregistret. Det registerutdrag som den sökande visar upp är Kontroll av egna uppgifter i belastningsregistret (442.3). Samma svar framkommer i kontakt med Vård- och äldreförvaltningen i Borås stad. Förvaltningen i Borås stad säger vidare att de har sett vissa problem med att den sökande får visa upp allt som står där och inte enbart det som står där med exempelvis stöd av lagstiftning såsom finns i skolverksamhet.

Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, uppmanar inte kommuner och landsting att använda sig av registerkontroll i andra verksamheter än där det finns lagstiftning. De flesta kommuner intar SKR:s hållning och tillämpar endast utdrag ur brottsregister där det finns lagstiftning.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Ett beslut om att all personal inom äldreomsorgen ska lämna utdrag ur belastningsregister i samband med en anställning och därefter vart tredje år påverkar den enskilde som söker anställning och dem som är anställda inom äldreomsorgen i Göteborgs stad.

Utan nationella bestämmelser om registerutdrag för personer som ska arbeta i äldreomsorgen ökar risken för urval gjorda på felaktiga grunder, missgynnande av sökande som inte vill visa upp ett utdrag ur belastningsregistret och diskriminering. Personer som gjort sig skyldiga till brottslighet och sedan avtjänat sitt straff ska kunna verka och arbeta i samhället under samma förutsättningar som alla andra. Att kunna få och behålla ett arbete bidrar dessutom på ett positivt sätt till en bättre återgång och anpassning till det vanliga livet. De jobbsökande ska bli bedömda utifrån sina yrkesmässiga och personliga meriter, inte uteslutas från rekryteringsprocessen enbart på grund av ett brottsligt förflutet eller på grund av brott som inte är relevanta för det aktuella arbetet.

Förvaltningens bedömning

Den som erbjuds en anställning i staten, en kommun, ett landsting, ett företag eller en organisation ska, om arbetet innebär direkt och regelbunden kontakt med barn, på begäran av den som erbjuder anställningen visa upp ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister. Det saknas i nuläget lagstöd för att kontrollera utdrag ur belastningsregistret för personer som arbetar inom äldreomsorgen. Den möjlighet som finns är att på frivillig väg be arbetssökande visa upp utdrag ur kontroll av egna uppgifter i belastningsregistret. Utan nationella bestämmelser om registerutdrag för personer som ska arbeta i äldreomsorgen ökar risken för urval gjorda på felaktiga grunder, missgynnande av sökande som inte vill visa upp ett utdrag ur belastningsregistret och diskriminering. Förvaltningen anser att motionen ska avstyrkas med hänvisning att det inte finns lagstöd eller nationella riktlinjer för utdrag ur belastningsregistret kopplat till anställningar i äldreomsorgen.

Samråd

Samråd i Pensionärsrådet onsdagen den 18 mars 2020.

Samverkan

Samverkan i FSG onsdagen den 11 mars 2020.

Stadsdelsförvaltning Östra Göteborg

Gitte Caous
Stadsdelsdirektör

Susanna Vilcek
HR-avdelningen

Bilagor

Motion från Agneta Kjaerbeck (SD) och Pernilla Börjesson (SD) om att begära registerutdrag vid nyanställningar inom äldreomsorgen